

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00) i člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08) izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2007. GODINU **SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-755/08
Sarajevo, 17.03.2009. godine

S A D R Ź A J:

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1. NALAZI	6
5.2. P R E P O R U K E.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja **Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine** za 2007. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

- 1. Socijaldemokratska partija BiH je prekršila odredbe člana 3. stav (1) i člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**
- 2. Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.**

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena pod 1. i 2. nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na druge nedostatke u izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije BiH za 2007. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08).

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratska partija BiH je iskazala prihode u iznosu od 3.793.944,40 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli¹:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u ukupnom prihodu %
1	Članarina	210.302,72	5,54%
2	Prilozi fizičkih lica	9.789,98	0,26%
3	Prilozi pravnih lica	198.725,15	5,24%
4	Prihodi od imovine	645.743,27	17,02%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	748,00	0,02%
7	Prihodi iz budžeta	2.686.632,98	70,81%
8	Ostali prihodi	42.002,30	1,11%
	Ukupni prihodi:	3.793.944,40	100,00%

U periodu od 01.01.-31.12.2007. godine Socijaldemokratska partija BiH je iskazala ukupne rashode u iznosu 3.221.610,64 KM.²

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Socijaldemokratska partija BiH. Skraćeni naziv stranke je SDP BiH.

Politička stranka je registrovana 16.03.1999. godine kod Kantonalnog suda u Sarajevu pod brojem R-I-1/99.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

Za zastupanje stranke u 2007. godini bili su ovlaštteni Zlatko Lagumdžija, predsjednik stranke i Nermin Nikšić, generalni sekretar stranke. Osoba ovlaštena za podnošenje finansijskih izvještaja za 2007. godinu je Ferid Buljubašić.

¹ Podaci iz tabele su preuzeti iz očitovanja stranke na Preliminarni izvještaj o pregledu za 2007. godinu u kojem je stranka izvršila ispravku Prihoda iz budžeta i analogno njima i ukupnih prihoda, a koje je dostavila CIK BiH dana 30.01.2009. godine.

² Podatak je preuzet iz dopunjenog izvještaja koji je CIK BiH dostavljen od 03.10.2008. godine.

Organizacionu strukturu SDP BiH čine:

- Glavni odbor
- 10 Kantonalnih odbora
- 5 Regionalnih odbora
- 2 Gradska odbora
- 89 Opštinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Socijaldemokratske partije BiH za 2007. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je Socijaldemokratska partija BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama političke stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica i prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U prethodnom periodu izvršeni su revizija godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije BiH za 2004. i 2006. godinu, i pregled godišnjeg finansijskog izvještaja za 2005. godinu nakon kojih su izdati izvještaji o reviziji i izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukom revizije da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 5. stav (1), člana 6., člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i da finansijske izvještaje treba popunjavati u skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Realizovane preporuke:

U skladu sa preporukama iz izvještaja o reviziji Socijaldemokratska partija BiH je preduzela određene korake te je u 2007. godini prijavila sve priloge iznad 100 KM, odnosno postupila je u skladu sa odredbama člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala sve preporuke koje su date u izvještajima o pregledu finansijskih izvještaja za 2004., 2005. i 2006. godinu, odnosno postupila je suprotno odredbama: člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

- a) **Na osnovu obavljenog pregleda finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija BiH prekršila odredbe člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**³

Po osnovu davanja u zakup poslovnih prostorija koje nisu u njenom vlasništvu, stranka je ostvarila prihod u iznosu od 38.054,40 KM.

Socijaldemokratska partija BiH je pod zakup izdala poslovne prostorije⁴ u Zenici a za koje ne raspolaže odgovarajućim dokazima o vlasništvu nad izdatim poslovnim prostorijama. Prihod koji Socijaldemokratska partija BiH ostvaruje od imovine koja nije u njenom vlasništvu, u finansijskom izvještaju je prijavila kao prihod od imovine u vlasništvu političke stranke.

- b) **Na osnovu obavljenog pregleda finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija BiH prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**⁵

Stranka je primila prilog od javnog preduzeća Centralno grijanje iz Tuzle u iznosu od 500,00 KM, čime je prekršila član 8. stav (1) Zakona.

Stranka, odnosno devetnaest (19) opštinskih odbora Socijaldemokratske partije BiH, prema navodima stranke, je bez plaćanja zakupnine, suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona, koristila poslovne prostorije u vlasništvu opštinskih organa.

- c) **Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.**⁶

- U finansijskom izvještaju stranke nije naveden, u skladu sa članom 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, jedinstveni matični broj za fizička lica koja su stranci dala prilog.⁷

³ Prema odredbama člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka politička stranka može da se finansira iz sljedećih izvora finansiranja: članarina; priloga pravnih i fizičkih lica; prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke; budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. Zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entitetskim zakonima; dobiti od prihoda preduzeća u vlasništvu političke stranke.

⁴ Poslovni prostori u Zenici su izdati sljedećim pravnim licima: SUR „Dubrovnik“, „Dubrovnik“ doo, „Forma“, „Intercons“, Advokat Anto Petrušić, Advokat A. Dautbegović, Advokat Ljubović.

⁵ Državni, entitetski i kantonalni organi, općinski organi i mjesne zajednice, javne institucije, javna preduzeća humanitarne organizacije, preduzeća koja su po djelatnosti neprofitna, vjerske zajednice i privredna udruženja u kojima javni kapital učestvuje sa najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.

⁶ U skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a prema kome stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija, donesen je Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka kojim su propisani sadržaj i forma finansijskog izvještaja („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

⁷ U skladu sa odredbama člana 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, u obrazac 3-a, Prilozi fizičkih lica veći od 100 KM, unose se sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela stranke, ukupan iznos priloga

- U finansijskom izvještaju stranke, nisu navedeni identifikacioni brojevi pravnih lica koji su stranci dali prilog veći od 100 KM, čime je prekršila član 15. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima.⁸
- Pregledom finansijskog izvještaja uočena je razlika od 1.150,50 KM između režijsko-administrativnih troškova iskazanih na obrascu 4 (zbirno) i režijsko-administrativnih troškova iskazanih na obrascu 4-1 (pojedinačno).
- Stranka je u finansijskom izvještaju iskazala kao režijsko-administrativne troškove, novac koji je davala kao pomoć u radu opštinskim odborima unutar stranke, suprotno odredbama člana 20. stav (4) Pravilnika i time uvećala režijsko-administrativne troškove.⁹
- U finansijskom izvještaju stranke uz obaveze prema dobavljačima nije navela datum nastanka duga i rok vraćanja istog čime je stranka postupila suprotno odredbama člana 23. stav (1) tačka b) Pravilnika.¹⁰

Napomena

Socijaldemokratska partija BiH je primila prilge iz inostranstva u iznosu od 189.551,85 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

Izraženo u KM

Red br.	Donator	Iznos priloga
1.	Laburisti Velike Britanije	131.996,17
2.	Štokholms Soc. Švedske	37.997,38
3.	Jean-Jaures Foundation Pariz Francuska	19.558,30
	UKUPNO	189.551,85

Rješenjem Suda Bosne i Hercegovine broj: Iž-3/08 od 05.02.2009. godine, zauzeto je stajalište da sredstva koja je ostvarila politička stranka „apliciranjem na adresu davaoca sredstava“ ne predstavljaju priloge u smislu člana 3. stav (1) tačka b) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Apliciranjem na adresu davaoca sredstava, politička stranka ostvaruje sredstva teretnim pravnim poslom, a koji nije zabranjen u smislu primjene odredaba navedenog Zakona.

čija je pojedinačna vrijednost manja od 100 KM, prezime i ime donatora čiji je prilog veći od 100 KM, jedinstveni matični broj donatora, datum davanja priloga i iznos priloga.

⁸ U skladu sa odredbama člana 15. Pravilnika, u obrazac 3-b, Prilozi pravnih lica veći od 100 KM pored naziva pravnog lica obrazac mora da sadrži sljedeće podatke: identifikacioni broj pravnog lica koji je dao prilog a koji je dobiven od nadležnog poreskog organa, datum davanja priloga i iznos priloga.

⁹ Prema odredbama člana 20. stav (4) Pravilnika novčana sredstva koja jedan organizacioni dio prenosi drugom organizacionom dijelu unutar političke partije ne smatra se rashodom te se ne iskazuje na Obrascu 4 – Rashodi političke partije.

¹⁰ U skladu sa članom 23. stav (1b) Pravilnika na obrascu 5 Pozajmice, krediti i dugovi odnosno u tabeli 5.2 Ostala dugovanja unose se sljedeći podaci: naziv povjerioca, iznos duga, datum nastanka duga, visina rate kao i rok vraćanja.

S tim u vezi, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je cijeneći nove okolnosti, zauzela stav da sredstva koja je Socijaldemokratska partija BiH dobila od navedenih donatora nisu limitirana u smislu primjene odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Troškovi predizborne kampanje za prijevremene izbore

Socijaldemokratska partija BiH je u 2007. godini učestvovala na Prijevremenim izborima za načelnika u Opštini Novo Sarajavo i na Prijevremenim izborima za predsjednika Republike Srpske.

Uzevši učešće na pomenutim prijevremenim izborima Socijaldemokratska partija BiH je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 19.502,28 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹¹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Socijaldemokratska partija BiH je mogla potrošiti 336.664,20 KM na Prijevremene izbore za predsjednika Republike Srpske i 18.897,30 KM na Prijevremene izbore za načelnika Opštine Novo Sarajevo.

5.2. P R E P O R U K E :

Preporučuje se Socijaldemokratskoj partiji BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *Da postupa u skladu sa odredbama člana 3. stav (1), člana 8. stav (1), člana 11. stav (3), Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
 - *da svoje izvore finansiranja svede u okvire propisane Zakonom o finansiranju političkih stranaka,*
 - *da se ne finansira priložima koji su zabranjeni ovim Zakonom,*
 - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH sačinjava u formi propisanog Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

Komentar

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine se dana 30.01.2009. godine očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu.

Stranka je u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a na osnovu nalaza revizije djelimično otklonila nedostatke u svom godišnjem izvještaju za 2007. godinu i uz očitovanje dostavila dokaze Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

¹¹ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i podpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Stranka je dostavila obrazac 3 ukupni prihodi političke stranke i obrazac 3-f prihodi iz budžeta koji su ispravljani za uplaćena sredstava iz budžeta KO Travnik.

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH nakon što je razmotrila prigovor stranke i dopunu izvještaja, utemeljene i argumentovane primjedbe je uvažila i ugradila u konačan izvještaj o pregledu. Primjedbe koje nisu utemeljene na relevantnim činjenicama nisu uticale na nalaz revizije.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju – revizor

Veliborka Kravljača, pomoćnik revizora